

**MUZEUL SATULUI BĂNĂȚEAN  
TIMIȘOARA**

**PROIECT DE MANAGEMENT**  
septembrie 2025 – decembrie 2029

**Radu Trifan**

## STRUCTURA PROIECTULUI DE MANAGEMENT

### **A. Analiza socio-culturală a mediului în care își desfășoară activitatea instituția și propuneri privind evoluția acesteia în sistemul instituțional existent:**

#### **1. instituții, organizații, grupuri informale (analiza factorilor interesați) care se adresează aceleiași comunități;**

Muzeul Satului Bănățean (MSBT) alături de Muzeul de Artă din Timișoara s-au desprins, mai întâi ca secții separate, apoi ca instituții de sine stătătoare, din Muzeul Național al Banatului. Astăzi, cele trei muzee aparținătoare Consiliului Județean Timiș, formează principala ofertă muzeală a municipiului Timișoara și a întregii regiuni a Banatului (județele Timiș și Caraș-Severin).

MSBT are două valențe principale: este pe de-o parte muzeu de etnografie a Banatului, prin expoziția de etnografie din Secția Pavilionară și pe de altă parte, muzeu în aer liber („open-air museum”), unicul de acest tip din zona de vest a României, de unde și oportunitățile deosebite pe care acest statut le oferă.

Dintre muzeele în aer liber importante la nivel național menționăm: Muzeul național al satului „Dimitrie Gusti” din București, Muzeul Civilizației Populare Tradiționale „Astra” din Sibiu, Muzeul Etnografic al Transilvaniei care cuprinde Parcul Etnografic „Romulus Vuia” din Cluj-Napoca, Muzeul Satului Maramureșean, Muzeul Satului Bucovinean, Muzeul viticulturii și pomiculturii din Golești etc. Cele două muzee în aer liber de la București și Sibiu au acoperire națională, deci includ și Banatul, iar cel de la Cluj, cu caracter regional, cuprinde și unele exponate provenite din Banat.

Din punct de vedere al ofertei etnografice, MSBT este cel mai mare de acest gen din regiunea Banatului, însă există și o serie de actori muzeali mai mici care cuprind în oferta lor colecții de etnografie: muzee municipale (Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță din Caransebeș, Muzeul Banatului Montan din Reșița, Muzeul de Istorie, Etnografie și Artă Plastică din Lugoj), muzee orășenești (Muzeul Orașului Deta, Expoziția de Artă Populară „Iuliana Folea Troceanu” din Buziaș, Muzeul de Etnografie, Etnologie și Folclor „Țara Carașului” din Oravița) sau sătești (Muzeul Minorității Bulgare din România din Dudeștii Vechi, Muzeul de etnografie „Dorin Ioan Ciocănel” din Răcășdia, Punctul muzeal „Victor Tăutu” din Sasca Montană, Muzeul satului Eftimie Murgu, Muzeul satului Mehadica etc.).

Per ansamblu, oferta muzeală etnografică în teritoriul Banatului este distribuită destul de sporadic și nu este una coerentă, ea vine mai degrabă ca o preocupare secundară în cazul muzeelor municipale sau orășenești sau ca efort individual al unor pasionați, actori locali care au înființat colecții personale sau mici muzee sătești, din dorința de a păstra cât mai multe dovezi de cultură și civilizație ale localității de baștină.

Prin amploarea și valoarea colecțiilor, prin istoricul bogat și expertiza pe care o deține, prin capacitatea financiară și logistică, MSBT poate juca un rol esențial în dezvoltarea unei rețele muzeale mai puternice în teritoriul Banatului, îndeplinind astfel mai bine misiunea sa de a salvagarda și promova patrimoniul bănățean.

Asemenea marilor complexe muzeale, MSBT are posibilitatea ca în viitor să preia în gestiune colecții existente, să înființeze noi puncte muzeale, să tuteleze activ situri rurale importante din regiunea Banatului.

În ceea ce privește oferta culturală, MSBT se încadrează într-un mediu mult mai competitiv decât cel muzeal și etnografic. Pe scena culturală locală din Timișoara domină instituțiile mari de cultură finanțate de la bugetul de stat precum și inițiativele private, comerciale sau non-profit. Cu numeroase dintre acestea, MSBT a încheiat parteneriate care se materializează în activități sau proiecte comune.

În acest cadru, elementele de avantaj competitiv pe care MSBT le deține sunt: patrimoniul deosebit din dotare, suprafața generoasă a parcului care oferă posibilități deosebite de organizare a unor evenimente, experiența în derularea de activități cu caracter educativ, ateliere meșteșugărești, festivaluri de muzică și folclor etc.

## **2. analiza SWOT (analiza mediului intern și extern, puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări);**

### **a. Analiza SWOT a mediului intern - oferta expozițională – Secția în Aer Liber;**

| PUNCTE FORTE                                                                              | PUNCTE SLABE                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nucleu valoros de monumente                                                               | Număr mic de monumente, acoperind o zonă restrânsă și forme de manifestare limitată                                                                                  |
| Număr mare și diversitatea obiectelor expuse în spațiile gospodăriilor                    | Monumente restaurate folosind metode și materiale incompatibile                                                                                                      |
| Spații generoase care se pretează pentru extindere                                        | Monumente sau părți din monumente, spații destinate publicului închise                                                                                               |
| O identitate distinctă, recunoscută la nivel regional                                     | Lipsa întreținerii la unele monumente (interior și exterior)                                                                                                         |
|                                                                                           | Iluminatul deficitar la unele monumente                                                                                                                              |
|                                                                                           | Interpretare muzeală deficitară, panotaj insuficient, lipsa indicatoarelor către obiective                                                                           |
|                                                                                           | Lipsa unui sistem de acces modern, pe bază de turnichet și bilete digitale                                                                                           |
|                                                                                           | Program de vizitare prea redus și neadaptat la cerințele vizitatorilor                                                                                               |
|                                                                                           | Lipsesc servicii de restaurant sau cafenea, un magazin de suveniruri modern                                                                                          |
| AMENINȚĂRI                                                                                | OPORTUNITĂȚI                                                                                                                                                         |
| Lipsa de întreținere a monumentelor poate duce la degradări ireversibile                  | Posibilitatea extinderii colecției cu monumente de arhitectură vernaculară, instalații tehnice, clădiri de cult, monumente de for public etc. existente în teritoriu |
| Adoptarea de soluții incompatibile la noile monumente instalate scade valoarea expoziției | Înființarea unei case destinate activităților pentru copii, a uneia destinate vieții în comunism, a unor ateliere meșteșugărești                                     |

|                                                                                              |                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lipsa curățeniei la intrare sau în urma festivalurilor duce la degradarea imaginii muzeului  | Extinderea activităților comerciale proprii, aducătoare de venituri (shop, suveniruri, cafenea) |
| Lipsa condițiilor de siguranță poate duce la distrugerea unor monumente (ex. biserica Topla) | Posibilitatea îmbunătățirii experienței vizitatorului prin folosirea mijloacelor multimedia     |

b. Analiza SWOT a mediului intern – oferta culturală – Secția Pavilionară

| PUNCTE FORTE                                                                        | PUNCTE SLABE                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Colecție valoroasă                                                                  | Lipsa semnalizării face ca vizitatorii secției în aer liber să rateze secția pavilionară                                                              |
| Personal suficient                                                                  | Spații expoziționale nemodernizate                                                                                                                    |
|                                                                                     | Interpretarea muzeală învechită                                                                                                                       |
|                                                                                     | Denumirea secției este prea tehnică și nu este promovată în cadrul muzeului (pe harta oficială apare cu numele „Sediu expozițional și administrativ”) |
| AMENINȚĂRI                                                                          | OPORTUNITĂȚI                                                                                                                                          |
| Posibilitatea ca pe viitor să fie relocată ca secție separată sau muzeu independent | Posibilitatea îmbogățirii colecției cu obiecte achiziționate sau donate                                                                               |
|                                                                                     | Valorificarea superioară a obiectelor aflate în depozite                                                                                              |
|                                                                                     | Secția poate fi redenumită și mai bine promovată pentru a crește numărul vizitatorilor.                                                               |

c. Analiza SWOT a mediului intern – cercetare și dezvoltare;

| PUNCTE FORTE                                                                              | PUNCTE SLABE                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| Infrastructură de cercetare și dezvoltare bună                                            | Campaniile de cercetare de teren au o amploare limitată               |
| Personal suficient și calificat, expertiză bună                                           | Sistematizare, digitalizarea și publicarea deficitară a rezultatelor  |
|                                                                                           | Apetit scăzut pentru relocarea monumentelor valoroase la MSBT         |
|                                                                                           | Bugetele alocate sunt foarte scăzute                                  |
| AMENINȚĂRI                                                                                | OPORTUNITĂȚI                                                          |
| Pierderea accelerată a patrimoniului rural material și imaterial                          | Existența in situ a unor monumente valoroase, diversificate           |
| Distrugerea unor forme de expresie arhitecturală și tehnică unice                         | Posibilitatea obținerii de donații, costuri de achiziție relativ mici |
| Concentrarea pe anumite linii de cercetare individuale care nu aduc plus valoare muzeului |                                                                       |

d. Analiza SWOT a mediului intern – managementul instituției;

| PUNCTE FORTE                                               | PUNCTE SLABE                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Asigurarea bugetului de funcționare de către CJT           | Structura personalului nu este adaptată nevoii de modernizare a muzeului                                     |
| Infrastructură, dotări și logistică consistentă            | Motivare redusă pentru adoptarea tehnicilor și metodelor muzeologiei moderne                                 |
|                                                            | Lipsa unor mecanisme moderne de control a accesului personalului, a activității, prezenței la locul de muncă |
|                                                            | Incapacitatea de a asigura întreținerea periodică a monumentelor din secția în aer liber                     |
|                                                            | Bugetarea unor servicii externe costisitoare pentru organizarea unor evenimente                              |
| AMENINȚĂRI                                                 | OPORTUNITĂȚI                                                                                                 |
| Posibilitatea tăierilor bugetare datorită crizei economice | Înființarea unui compartiment pentru atragerea de fonduri nerambursabile                                     |
| Lipsa personalului calificat în regiune                    | Calificarea personalului pe domenii de actualitate, necesare muzeului                                        |

e. Analiza SWOT a mediului extern

| PUNCTE FORTE                                                                                                             | PUNCTE SLABE                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Principala ofertă muzeală etnografică din regiune                                                                        | Oferta redusă a muzeului în aer liber comparativ cu muzeele mari-medii din țară                                                                                               |
| MSBT este actorul cu cea mai generoasă suprafață                                                                         | Oferta culturală limitată, aflată în concurență cu inițiative ale unor instituții de profil sau comerciale                                                                    |
|                                                                                                                          | Vizibilitate redusă a evenimentelor și prezența slabă în online                                                                                                               |
| AMENINȚĂRI                                                                                                               | OPORTUNITĂȚI                                                                                                                                                                  |
| Concurența puternică a marilor muzee în aer liber din țară (Sibiu, București)                                            | Dezvoltarea colecției în aer liber și a unor posibilități unice de atragere a publicului (ex. moară de vânt, tren de epocă)                                                   |
| Apariția unor muzee în aer liber noi (ex. Orăștie)                                                                       | Diversificarea activităților culturale în aer liber pe nișe concurențiale libere (meșteșuguri, tradiții, tehnică populară)                                                    |
| Degradarea muzeală ca urmare a folosirii spațiului de către evenimente private de masă (concerte de muzică, festivaluri) | Posibilitatea dezvoltării unor puncte muzeale noi în teritoriu, a preluării unor existente sau a tutelării unor situri rurale unice (ex. complexul mulinologic de la Rudăria) |
| Apropierea de o zonă industrială cunoscută pentru problemele de poluare                                                  | Disponibilitatea relativ redusă de locații în aer liber pentru petrecerea timpului liber în Timișoara                                                                         |
|                                                                                                                          | Dezvoltarea unor parteneriate cu marile muzee din euroregiune, care pot ajuta la specializarea personalului și a oferi modele de bună practică                                |

|  |                                                                                                                                                                              |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | Existența unui corp format de voluntari în Timișoara, care poate fi folosit pentru a sprijini activitățile muzeale                                                           |
|  | Existența unor reprezentanți ai comunităților etnice care pot veni în beneficiul muzeului și pot sprijini pentru dezvoltarea acestuia și organizarea de activități specifice |

### **3. analiza imaginii existente a instituției și propuneri pentru îmbunătățirea acesteia;**

Muzeul Satului Bănățean din Timișoara se constituie ca unul din cei trei mari piloni ai ofertei muzeale din Timișoara. Dacă Muzeul Național al Banatului și Muzeul de Artă sunt poziționate în centrul orașului, acolo unde există numeroase oportunități de valorificare și promovare, MSBT, prin amplasarea într-o zonă periferică, propice activității sale, este văduvit de această expunere și de aceea necesită o abordare diferită pentru a-și promova imaginea și a-și menține poziția în preferințele publicului.

Deoarece oferta muzeografică este una în esență etnografică, MSBT este perceput drept un loc al nostalgiei pentru trecut, un depozit al culturii rurale din Banat, aspect întărit de interpretarea muzeală perimată. În plan secundar, MSBT este perceput drept un loc de petrecere a timpului în aer liber (un parc etnografic), ceea ce nu înseamnă în mod necesar un atu, deoarece această percepție rupe relația contractuală dintre instituția furnizoare a unui serviciu cultural și vizitatorul (consumatorul de cultură) plătit de bilet.

Dificultatea MSBT de a atrage vizitatori plătitori de bilet este și un simptom al imaginii greșite care s-a format în publicul timișorean/bănățean despre MSBT. În schimb, numărul relativ mare de vizitatori neplătitori (proporția este de 1:10!) arată că pentru publicul general valoarea ofertei muzeale este percepută, în mod eronat, drept scăzută.

Marile evenimente culturale cu public (Festivalul etniilor, Ziua Județului Timiș, Ruga bănățeană, Festivalul Plai, Flight Festival) arată că MSBT se poate poziționa ușor ca loc de evenimente deoarece deține un spațiu valoros, parte din Pădurea Verde a Timișoarei, însă capitalizarea acestei imagini în interesul promovării patrimoniului bănățean rămâne una problematică.

Aceste percepții pot fi schimbate numai prin schimbări structurale de substanță, implementate pe termen lung, cu investiții și eforturi deosebite. În acest sens este absolut esențială îmbogățirea colecției muzeului în aer liber, componenta care asigură instituției fundamentul imaginii publice.

Nevoia este cu atât mai urgentă cu cât instituția a suferit o gravă lovitură de imagine prin evenimentul nefericit din 25-26 martie 2025, când a ars biserica de la Topla, simbol al muzeului. Din punct de vedere al imaginii este urgentă soluționarea situației acestui monument vital pentru imaginea MSBT, urmat de un plan ambițios de relansare.

Imaginea MSBT suferă și din cauza lipsei de reprezentative față de teritoriul și peisajul rural bănățean. De aceea, strategia pe termen lung trebuie orientată către conectarea cu toate zonele etnografice, cu o diversitate mare de forme de expresie arhitecturală, cu conectarea la toate etniile principale din Banat.

Tot în planul imaginii, trebuie combătută imaginea de „expoziție învechită” printr-o curatoriere modernă, inteligentă, care să introducă experiențele senzoriale, poveștile și activitățile, toate construite într-o logică menită să satisfacă cerințele unui vizitator plătit de bilet, exigent. Mai mult decât atât, muzeul trebuie să fie atractiv pentru tineri și adolescenți, care să găsească aici o experiență diversificată, plăcută, care să satisfacă interesele și curiozitățile lor.

#### **4. propuneri pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari (studii de consum, cercetări, alte surse de informare);**

Beneficiarii MSBT sunt în esență foarte diferiți și pot fi clasificați după mai multe criterii, însă în scopul acestui document ne rezumăm să-i împărțim în două mari categorii:

- vizitatorii interesați de expozițiile MSBT, în general plătitori de bilet. Aceștia pot fi vizitatori individuali din Timișoara; locuitori din regiunea de vest aflați în vizită la Timișoara; turiști naționali și internaționali, individuali sau în grup.
- participanții la diversele acțiuni culturale, conjuncturale, în general neplătitori de bilet: localnici, festivaliști, elevi și studenți, pensionari, enoriași ai bisericii etc.

În scopul eficientizării activității și transformării MSBT într-un muzeu modern, reprezentativ și relevant, este esențială cunoașterea detaliată a primei categorii și orientarea acțiunilor strategice către satisfacerea acestora. Nu avem cunoștință despre existența unui astfel de studiu de consum detaliat, însă propunerea noastră este realizarea unuia, împreună cu un partener din mediul universitar.

În ceea ce privește a doua categorie, în contextul gratuităților excesive oferite de muzeu, este important să identificăm posibilitatea de a monetiza toate aceste vizite ocazionale care în esență nu pot fi gratuite decât pentru aceștia deoarece sunt inerent purtătoare de costuri suportate în final de către instituție.

În perioada de management 2026 – 2029 vom face pași concreți în ambele direcții pentru a cunoaște cât mai bine beneficiarii folosind tehnici de cercetare clasice (interviu, chestionar față în față) cât și digitale (formular de feedback, colectare informatizată de date etc).

#### **5. grupurile-țintă ale activităților instituției pe termen scurt/mediu;**

Beneficiarii nu sunt clar identificați în momentul actual iar activitățile care au avut loc în prezent au fost în mare pentru un public larg.

Strategia pe termen mediu și lung va viza o diferențiere mai clară a beneficiarilor prin programe clare: vom diferenția copiii și activitățile specifice pe care le pot face cu clasa de activități dedicate familiilor cu copii.

Vom încerca să atragem grupuri care până acum nu au fost vizate (adolescenții) oferind experiențe diverse dedicate lor.

Pe termen scurt și mediu vom continua să ținem beneficiarii clasici care să asigure o continuitate a fluxului de vizitatori, dar ne vom recalibra oferta culturală prin evenimente mai atractive și mai diversificate, care să atragă și pun public nou. Printr-o comunicare mult mai bună preconizăm o creștere graduală a numărului de participanți la activități.

Grupurile țintă, așa cum a fost definitive prin Strategia MSBT sunt:

- Prietenii muzeului, reprezintă un perpetuu grup țintă. Ei vizitează MSBT de mai multe ori pe an, cu prilejul diferitelor evenimente organizate la și de către Muzeul Satului Bănățean Timișoara.
- Copiii, de la cei de grădiniță și până la cei mari. Cei mici preferă Muzeul în aer liber, deci activități ușoare. Cei mai mari preferă activitățile educaționale, care le îmbogățesc cunoștințele. Și unii, și ceilalți se află în largul lor la atelierele meșteșugărești, când au posibilitatea să pună mâna și să creeze ceva.
- Studenții sunt mult mai aplicați, preferă activitățile educaționale, dar în egală măsură și pe cele cultural-științifice și de divertisment.
- Adulții reprezintă numărul cel mai mare al celor care vizitează muzeul. În multe cazuri, aceștia se implică activ în evenimentele noastre. Vin în general cu familia, prietenii și pentru plimbări și/sau recreere pur și simplu.
- Seniorii sunt principalii beneficiari ai activităților care cuprind spectacole, cu predilecție folclorice, precum și ai activităților care promovează patrimoniul gastronomic al etniilor din Banat.
- Există și un grup, destul de numeros, care participă la sărbători și în toate duminicile la slujbele oficiate la Biserica de lemn din Topla, aflată în incinta muzeului. De la an la an numărul celor care se botează și se cunună la Biserica din Topla este tot mai mare.

Am putea adăuga aici câteva grupuri noi:

- Comunități rurale și minorități etnice din Banat care pot fi vizate de acțiuni specifice fie în legătură cu patrimoniul existent, cu cel previzionat a fi adus la muzeu, fie prin evenimente culturale comune;
- Voluntari care se oferă să contribuie la activitățile muzeului într-o formă organizată;
- Specialiști și cercetători din țară și străinătate interesați de patrimoniul rural din Banat.

## **6. profilul beneficiarului actual.**



Așa cum am arătat mai sus, beneficiarul actual care ne interesează în mod deosebit sunt clasificați în cele două categorii: vizitatorii expozițiilor, plătitori de bilet și vizitatorii conjuncturali, care participă la diferite activități culturale.

## **B. Analiza activității instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia:**

### **1. analiza programelor și a proiectelor instituției;**

Potrivit programelor minimale supuse aprobării CJT, atașate caietului de obiective, avem următoarea situație:

- 2022: 44 de proiecte dintre care 13 având costuri medii față de limitele valorice și 31 având costuri mari;
- 2023: 38 de proiecte, toate depășind limita valorică de 10.000 lei (costuri mari);
- 2024: 36 de proiecte, din care 3 încadrate în costuri medii și 33 în costuri mari;

Observăm în primul rând că s-a instituit practica aprobării în programul minimal a unei liste de proiecte (preponderent manifestări culturale compatibile cu Agenda culturală a Consiliului Județean Timiș) și nu a unei liste de programe, fiecare având în componență proiecte variate și dotate cu un buget defalcat pe proiecte. Este, așadar, oportună reorganizarea programului minimal, instituirea de „Programe” coerente, strategice, care includ „Proiectele” de diferite tipuri (artistice, educaționale, de cercetare, de achiziții, de conservare etc.).

În al doilea rând, observăm că bugetele pe proiect sunt în majoritatea covârșitoare în categoria costurilor mari, de peste 10.000 lei, limita valorică stabilită. Este adevărat că în perioada analizată, dinamica prețurilor a fost în creștere puternică, însă în același timp credem că și bugetele solicitate pe proiect sunt în general supraevaluate în raport cu obiectivele acestora.

### **2. concluzii**

#### **2.1. reformularea mesajului, după caz;**

Contextul în care se află statul român în a doua parte a anului 2025, dificultățile economice și preconizatele tăieri de cheltuieli necesare redresării finanțelor publice, reclamă din partea tuturor instituțiilor publice un comportament financiar-contabil riguros, direcționat către eficientizarea cheltuielilor și realizarea de economii.

Muzeul Satului Bănățean (în continuare „MSBT”) este o instituție de cultură care prin specificul activității se află într-o poziție vulnerabilă din punct de vedere financiar, deoarece funcționarea sa depinde de subvențiile primite de instituția față de care se subordonează (Consiliul Județean Timiș) iar capacitatea de a produce venituri proprii din activitate este una redusă raportat la beneficiile pe care le oferă publicului.

Din acest motiv, pentru perioada 2025 – 2029, este necesar un plan de măsuri destinate unui bun control al cheltuielilor, reducerii risipei și eficientizării activității, astfel încât poziția financiară a instituției să nu fie periclitată, să fie evitate disponibilizările de personal, reducerile de salarii, stoparea investițiilor sau reducerea ofertei culturale. Printr-o conduită exemplară și un bun management al resurselor existente, se pot obține economii care să fie direcționate către dezvoltarea, atât de necesară, a instituției.

Încă de la înființarea MSBT în anul 2000, ca instituție de sine stătătoare, s-a pus problema reluării planului de dezvoltare conceput la finele anilor 1960-începutul anilor 1970, care a suferit o întrerupere abruptă vreme de două decenii. Deciziile regretabile din acei ani au pus în pericol însăși existența instituției și au făcut ca în loc să înregistrăm o îmbogățire progresivă a colecției muzeale să cunoaștem o stagnare sau chiar un regres, prin pierderea unor exponate valoroase.

Mai mult ca orice, în perioada 1980 – 2000, s-au pierdut oportunități de a salva și recupera clădiri de patrimoniu valoroase, unicat, care au fost abandonate, s-au degradat sau pur și simplu au fost distruse, înainte ca muzeografia MSBT să aibă șansa să le documenteze. Rând pe rând s-au închis fereastră de oportunitate după fereastră.

Ne referim aici la colecția în aer liber, cea care, de la bun început a fost subreprezentată în raport cu cea expozițională, mult mai dezvoltată.

S-au pierdut ani critici în care marile muzee etnografice din țară și-au consolidat fundamentele, construindu-se colecții bogate și diversificate, compuse din monumente unice care între timp au dispărut.

Procesul de disoluție a vechii ordini a satului bănățean s-a derulat și se derulează în continuare cu o viteză uluitoare. Motiv pentru care MSBT este chemat acum să-și regândească rolul și să acționeze în spiritul idealurilor fondatoare, pentru ca patrimoniul rural al Banatului să nu se piardă.

Deși MSBT a încercat și a reușit să îmbunătățească multe aspecte ale funcționării, fiind astăzi un actor relevant pe scena culturală timișoreană, activ în derularea de evenimente culturale, raportarea instituției la satul bănățean în întreg ansamblul său rămâne o mare provocare. În viziunea noastră, este nevoie să restabilim un echilibru între MSBT, organizator de evenimente culturale în capitala Banatului și misiunea sa de actor implicat în păstrarea și promovarea patrimoniului satului bănățean în ansamblu.

## **2.2 descrierea principalelor direcții pentru îndeplinirea misiunii**

În viziunea noastră, pentru îndeplinirea misiunii muzeului, principalele direcții de urmat sunt

- Reconectarea față de patrimoniul bănățean, cercetarea lui și îmbogățirea colecțiilor cu noi exponate, reprezentative pentru diversitatea etnică, religioasă, arhitecturală a Banatului.

- Implicare în afara granițelor muzeului pentru protecția activă a patrimoniului;
- Claritate și transparență în comunicarea cu publicul;
- Educație pro-patrimoniu cu sens, interactivă și accesibilă unui public mai larg;
- Orientarea ofertei culturale către vizitatorul plătitor, pentru a restabili legătura dintre calitatea serviciilor oferite și veniturile obținute;
- Dezvoltarea unor programe culturale atractive, adaptate nevoilor prezentului;

## **C. Analiza organizării instituției și propuneri de restructurare și/sau de reorganizare, după caz:**

### **1. analiza reglementărilor interne ale instituției și a actelor normative incidente;**

Muzeul Satului Bănățean Timișoara s-a înființat în data de 1 ianuarie 2000 prin Hotărârea Consiliului Județean Timiș nr. 48/22.12.1999 în temeiul prevederilor Legii Administrației Publice Locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Ulterior desprinderii în anul 2000 de Muzeul Banatului, a fost clasificat ca muzeu etnografic în aer liber de importanță județeană/regională, conform Legii nr. 311/2003.

Forma juridică de organizare și funcționare a MSBT este reglementată potrivit Legii muzeelor și colecțiilor publice nr. 311/2003.

La constituire, MSBT a funcționat în baza Regulamentului de Organizare și Funcționare aprobat de CJ Timiș prin Hotărârea nr. 48/1999. Ultimul Regulament de organizare și funcționare a fost aprobat de Consiliul Județean Timiș prin Hotărârea Consiliului Județean Timiș nr. 143/26.06.2024.

Potrivit Contractului de servicii consultanță nr. 850/15.06.2022 a fost întocmită „Strategia privind dezvoltarea pe termen mediu și lung a Muzeului Satului Bănățean Timișoara”.

### **2. propuneri privind modificarea reglementărilor interne;**

În raporturile interne cu angajații vom propune instituirea unor regulamente și proceduri noi cu privire la evidența programului de lucru, controlul accesului personalului în instituție, cercetarea disciplinară, remunerarea suplimentară.

În raport cu vizitatorii plătitori și neplătitori este necesară adoptarea de urgență a unui sistem electronic de acces unic care să permită evidența cu exactitate a fiecărei persoane care intră în incinta muzeului, indiferent dacă a plătit sau nu bilet (bilet cu plată sau bilet gratuit).

De asemenea, se impune o reorganizare a categoriilor de gratuități oferite de muzeu pentru a restrânge pierderile de venituri cauzate de excesul de gratuități.

### **3. analiza capacității instituționale din punctul de vedere al resursei umane proprii și/sau externalizate;**

Organigrama MSBT este compusă din 41 de angajați, dintre care 1 manager, 3 persoane cu funcții de conducere, 3 economiști, 1 inginer, 4 inspectori de specialitate, 1 consilier juridic, 1 referent, 9 muzeografi, 1 cercetător științific. Sunt în total 24 de persoane angrenate în administrație, cercetare și muzeografie, adică aproape 60%. Activitatea lor este concentrată în principal în zona birocratică și în secundar în cea a serviciilor către vizitatori.

În ceea ce privește zona de întreținere a muzeului, de serviciu de restaurare și conservare, numărul total este de 17 angajați (40%), astfel: 1 muncitor calificat, 1 îngrijitor, 1 șofer, 2 gestionari custode, 8 supraveghetori de muzeu, 3 restauratori și 1 conservator.

Cu titlul exemplificativ, facem o comparație cu Muzeul în aer liber din Salzburg are 38 de angajați, în frunte cu managerul, un administrator și un curator general. Structura administrativ este completată de un documentarist științific, un specialist în relații publice și marketing, un inginer constructor, un structurist, un manager de evenimente, doi asistenți administrativi, un manager de atelier și doi casieri. În total sunt 13 angajați în administrare, muzeografie și cercetare, la care se adaugă 25 de angajați personal de serviciu: 6 ghizi pentru vizitatori, 9 muncitori în atelier, 3 în pepiniera proprie, un custode, 6 angajați care asigură curățenia. Vedem așadar că un muzeu în aer liber de succes, după model occidental, are în structura fixă a personalului o treime personal administrativ și de cercetare și două treimi personal tehnic și de serviciu.

Desigur, nu poate fi comparat cadrul legislativ din țara noastră, nomenclatorul ocupațiilor și legislația cu privire la organizarea muzeelor din România cu cea din Austria, însă putem evidenția că o administrație mai suplă și un personal de execuție mai numeros și mai bine împărțit este necesar pentru un muzeu competitiv și atractiv pentru public.

În primul an de mandat (2026) vom propune Consiliului Județean Timiș o nouă organigramă care să aducă o administrare mai suplă și o orientare către creșterea calității serviciului oferit către vizitatorii plătitori și a evenimentelor culturale și educative.

Chiar dacă nu este vizată în mod direct desființarea de posturi, este de dorit realocarea unora pentru a susține efortul general de achiziții și relocare de monumente, întreținerea celor existente, îmbunătățirea ofertei muzeale către public. De asemenea, o reorganizare este necesară pe compartimente dedicate proiectelor culturale, marketing și comunicare, educație muzeală, scrierea de proiecte și atragerea de fonduri nerambursabile.

Din cadrul „Muzeului Viu” vom propune transformarea posturilor de supraveghetori în posturi de referent cu studii medii.

În ceea ce privește resursa umană externalizată, pe modelul marilor muzee etnografice, vom încerca să punem în valoare voluntarii, o resursă umană mai mult

sau mai puțin calificată însă foarte entuziastă, care poate aduce un plus valoare acolo unde sunt zone neacoperite de către personalul muzeului.

#### **4. analiza capacității instituționale din punct de vedere al spațiilor și patrimoniului instituției, propuneri de îmbunătățire;**

Patrimoniul instituției este compusă pe de-o parte din infrastructura funcțională și administrativă și pe de altă parte din inventarul gospodăriilor și monumentelor de arhitectură care fac parte din expoziția în aer liber.

Referindu-ne la prima categorie, subliniem existența unei clădiri administrative cu facilități diverse, depozite, noul laborator de restaurare și conservare, două clădiri de toalete pentru vizitatori, scena pentru spectacole cu amfiteatru, lacul cu amenajările și hambarul pentru activități, casa de bilete. Lipsa cea mai acută este aceea a unei clădiri administrative de acces cu funcționalități multiple: casă de bilete, magazin de suveniruri, cafenea, sală de primire. În prezent, intrarea este una rudimentară și clădirea de bilete este foarte simplă.

Dacă analizăm dezvoltarea în timp la inventarul gospodăriilor și a monumentelor de arhitectură aflate în colecția în aer liber, exceptând hambarele, grajdurile, și alte anexe, observăm că majoritatea absolută a obiectivelor au fost relocate la MSBT în anii înființării 30 din 41, sau 70%). Acestea au fost doar o parte din cele 52 de obiective preconizate inițial a sta la baza secției în aer liber.

Au urmat cele două decenii de stagnare dintre 1980 – 2000 în care singura achiziție a fost biserica din Topla, adusă în 1987 și instalată abia în 1996. De menționat că moara de vânt de la Coronini s-a pierdut în aceeași perioadă, în condiții care nu au fost pe deplin clarificate. Sau, cazul casei de la Visag care, înainte să fie inaugurată, a fost distrusă de o furtună și a trebuit reconstruită integral în 1982.

| Nr. crt.                                    | Denumire obiectiv         | județul de proveniență | Anul achiziției /instalării |
|---------------------------------------------|---------------------------|------------------------|-----------------------------|
| <b>CLĂDIRI COMUNITARE</b>                   |                           |                        |                             |
| 1                                           | Primăria din Sărăzani     | TM                     | 1971                        |
| 2                                           | Casa Națională din Babșa  | TM                     | 1973                        |
| 3                                           | Școala din Bârna          | TM                     | 1976                        |
| 4                                           | Birtul de la Bârna        | TM                     | 1976                        |
| 5                                           | Vama veche din Timișoara  | TM                     | 1978                        |
| 6                                           | Biserica din Topla        | TM                     | 1987/1996                   |
| <b>GOSPODĂRII - prelevate din teritoriu</b> |                           |                        |                             |
| 1                                           | Gospodăria din Căpălnaș   | AR                     | 1968                        |
| 2                                           | Casa de olar din Birchiș  | AR                     | 1969                        |
| 3                                           | Casa din Căvăran          | CS                     | 1969                        |
| 4                                           | Casa din Bata             | AR                     | 1970                        |
| 5                                           | Gospodăria maghiară Babșa | TM                     | 1971                        |
| 6                                           | Gospodăria de la Jebel    | TM                     | 1973                        |

|                                |                                             |            |           |
|--------------------------------|---------------------------------------------|------------|-----------|
| 7                              | Gospodărie de olar de la Jupânești          | TM         | 1973      |
| 9                              | Gospodăria de la Zolt                       | TM         | 1976      |
| 10                             | Gospodărie germană Biled                    | TM         | 1976      |
| 15                             | Casa din Obreja                             | CS         | 1974/2010 |
| 16                             | Casa din Băuțar                             | CS         | 1974/2011 |
| 17                             | Casa Chizătău                               | TM         | 2012/2014 |
| 18                             | Casa de la Dragșina (în curs de finalizare) | TM         | 2023/2025 |
| GOSPODĂRII - replici           |                                             |            |           |
| 1                              | Gospodăria de la Visag                      | replică/TM | 1976/1982 |
| 2                              | Casa deportaților din Bărăgan               | replică    | 2001      |
| 3                              | Casa ucraineană Repedea                     | MM         | 2004      |
| 4                              | Sălașul slovac din Nădlac                   | replică/AR | 2007      |
| 5                              | Gospodăria germană din Muzeul viu           | replică    | 2013-2014 |
| 6                              | Gospodăria sârbească din Muzeul viu         | replică    | 2013-2014 |
| 7                              | Gospodăria românească din Muzeul viu        | replică    | 2013-2014 |
| 8                              | Gospodăria maghiară din Muzeul viu          | replică    | 2013-2014 |
| INSTALAȚII DE TEHNICĂ POPULARĂ |                                             |            |           |
| 1                              | Moara și văiaga de la Băuțar                | CS         | 1971      |
| 2                              | Moară din Topleț                            | CS         | 1971      |
| 3                              | Moara și văiaga de la Globurău              | CS         | 1971      |
| 4                              | Oloinița de la Curtea                       | TM         | 1971      |
| 5                              | Oloinița „cu pene” de la Țela               | AR         | 1971      |
| 6                              | Oloinița cu „roată și șurub” de la Căvăran  | CS         | 1971      |
| 7                              | Oloinițele de la Satu Mic (3 piese)         | TM         | 1971      |
| ATELIERE                       |                                             |            |           |
| 1                              | Atelier de rotar din Bulci                  | AR         | -         |
| CONSTRUCȚII PASTORALE          |                                             |            |           |
| 1                              | Sălașul pastoral din Ciclova                | CS         | -         |
| ALTE CLĂDIRI ȘI ANEXE          |                                             |            |           |
| 1                              | Hambarul din Babșa                          | TM         | -         |
| 2                              | Cocina Babșa                                | TM         | -         |
| 3                              | Grajd din Cerna                             | TM         | -         |
| 4                              | Coteț de porci din Cerna                    | TM         | -         |
| 5                              | Grajd combinat cu 2 șuri din Jupânești      | TM         | -         |
| 6                              | Coteț din lemn cu cocină Jupânești          | TM         | -         |
| 7                              | Hambarul din Șipet                          | TM         | -         |

De la reînființarea MSBT în anul 2000 și până în prezent are loc o dezvoltare lentă a colecției principale a secției în aer liber. Sunt instalate doar două gospodării originale obținute din donații, însă sunt replicate în muzeu nu mai puțin de șapte clădiri.

| Obiective                    | 1969-1978 | 1979-1990 | 1990 - 2000 | 2000 - prezent | Total |
|------------------------------|-----------|-----------|-------------|----------------|-------|
| Clădiri comunitare originale | 5         | 1         | 0           | 0              | 6     |
| Gospodării originale         | 16        | 0         | 0           | 2              | 18    |

|                                |   |   |   |       |    |
|--------------------------------|---|---|---|-------|----|
| Instalații de tehnică populară | 9 | 0 | 0 | 0     | 9  |
| Gospodării-Replici             | 0 | 1 | 0 | 7     | 8  |
|                                |   |   |   | TOTAL | 41 |

Nu vom insista asupra oportunității sau a măsurii în care fiecare replică de gospodărie și-a îndeplinit rolul în ansamblul muzeului. Nu vom insista nici asupra unor comparații cu muzee în aer liber din România sau a țărilor europene dezvoltate în ce privește bogăția, diversitatea și calitatea ofertei muzeale. Subliniem doar că există o dificultate evidentă a instituției de a găsi soluții pentru prelevarea de construcții din teritoriu, cu folosirea într-o proporție semnificativă a materialului original.

Totodată, construcția de replici sau aducerea de clădiri din afara spațiului bănățean, în condițiile în care zone etnografice întregi ale Banatului nu sunt încă reprezentate, au făcut ca expoziția în aer liber să-și dilueze mesajul. În paralel, au apărut construcții noi, cu rol administrativ sau de întreținere, tot mai numeroase și mai răspândite în arealul expoziției în aer liber au fragmentat coerența ofertei către public.

Planul de management de față prevede reorientare mai multor resurse financiare și umane către dezvoltarea expoziției în aer liber. Ne propunem un plan de dezvoltare a secției în aer liber care prevede, în următorii patru ani, instalarea în fiecare an a cel puțin 2 construcții prelevate din situ, pentru un total de minim 10 clădiri.

În prezent, din totalul obiectivelor, 18 provin din județul Timiș, 7 din județul Caraș-Severin, 5 din județul Arad. Există o serie de zone etnografice absente sau subreprezentate: Valea Almăjului, Clisura Dunării, Țara Gugulanilor, Valea Cernei, Craina Bănățeană etc. Lipsesc instalații de tehnică populară precum: pălincărie/cazan de răchie; atelier de fierărie; fierăstrău hidraulic etc.

Dacă ne referim la minoritățile naționale din Banat, observăm că există o ofertă prin casele maghiare (2), germane (2), sârbe (2), ucraineană (1), slovacă (1). Nu sunt reprezentați bulgarii bănățeni din cele trei arealuri importante, arondate satelor Dudeștii Vechi, Vinga și Denta. În acest sens, în localitățile cu populație bulgărească se cuvine repertorierea gospodăriilor istorice existente și identificarea unor obiective susceptibile de a fi strămutate la Muzeul Satului Bănățean.

În ceea ce privește etnia croată, se cuvine să menționăm satele carașovenilor, o populație unică în Europa, care nu este reprezentată la MSBT. După 1990, acest grup unic, de religie romano-catolică, cu trăsături culturale și lingvistice distincte, s-a arondat minorității croate.

Cehii din sudul Banatului (pemii) sunt o altă minoritate importantă, cu o istorie fascinantă și care a produs o cultură materială distinctă, unică în țara noastră, dar care nu își găsește reprezentare în universul MSBT. Încă de la preluarea mandatului

vom face demersuri pentru a aduce la MSBT cel puțin o gospodărie pemească și alte obiective caracteristice peisajului satului pemesc.

## **5. viziunea proprie asupra utilizării instituției delegării, ca modalitate legală de asigurare a continuității procesului managerial.**

Managerul instituției este persoana care conduce operativ MSBT. În exercitarea mandatului este susținut de Consiliul de administrație, cu rol deliberativ, și de Consiliul științific, cu rol consultativ. Delegarea atribuțiilor managerului se poate face, în condiții excepționale, potrivit prevederilor legale, către personalul de conducere subordonat.

### **D. Analiza situației economico-financiare a instituției:**

Analiza financiară, pe baza datelor cuprinse în caietul de obiective:

#### **1. analiza datelor de buget din caietul de obiective, după caz, completate cu informații solicitate/obținute de la instituție:**

##### **1.1. bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii);**

Vezi mai jos

##### **1.2 bugetul de cheltuieli (personal; bunuri și servicii din care: cheltuieli de întreținere, colaboratori; cheltuieli de capital);**

Vezi în continuare:

| Nr crt. | Categorii                                       | Anul 2022  | Anul 2023  | Anul 2024  |
|---------|-------------------------------------------------|------------|------------|------------|
| 1       | TOTAL VENITURI din care                         | 16.443.000 | 16.501.500 | 17.330.650 |
|         | 1.a venituri proprii (din care)                 | 250.000    | 400.000    | 500.000    |
|         | 1.a.1. venituri din activitatea de bază         | 250.000    | 300.000    | 500.000    |
|         | 1.a.2. surse atrase                             | -          | -          | -          |
|         | 1.a.3 alte venituri proprii                     | -          | 100.000    | -          |
|         | 1.b Subvenții/alocații                          | 16.193.000 | 16.101.500 | 16.830.650 |
|         | 1.c. Alte venituri                              | -          | -          | -          |
| 2       | TOTAL CHELTUIELI din care                       | 16.443.000 | 16.501.500 | 17.330.650 |
|         | 2.a Cheltuieli de personal (din care)           | 2.800.000  | 3.300.000  | 3.661.000  |
|         | 2.a.1 Cheltuieli cu salariile                   | 2.668.000  | 3.161.000  | 3.511.000  |
|         | 2.a.2. Alte cheltuieli de personal              | 132.000    | 139.000    | 150.000    |
|         | 2.b. Cheltuieli de bunuri și servicii, din care | 2.350.000  | 2.755.000  | 2.893.000  |
|         | 2.b.1 Cheltuieli pentru proiecte                | 0          | 0          | 0          |
|         | 2.b.2 Cheltuieli cu colaboratorii               | 0          | 0          | 0          |



|     |                                              |           |           |           |
|-----|----------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|
|     | 2.b.3 Cheltuieli pentru reparații curente    | 756.000   | 1.056.000 | 674.000   |
|     | 2.b.4. Cheltuieli de întreținere             | 790.000   | 726.000   | 1.237.000 |
|     | 2.b.5. Alte cheltuieli cu bunuri și servicii | 804.000   | 973.000   | 982.000   |
| 2.c | Cheltuieli de capital                        | 7.341.000 | 6.851.500 | 8.216.650 |

**2. analiza comparativă a cheltuielilor (estimate și, după caz, realizate) în perioada/perioadele indicată/indicate în caietul de obiective, după caz, completate cu informații solicitate/obținute de la instituție:**

**Anul 2022**

| Nr. crt. | Programul / proiectul                                                                  | Devizul estimativ | Devizul realizat   | Observații, comentarii, concluzii |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|-----------------------------------|
| (1)      | (2)                                                                                    | (3)               | (4)                | (5)                               |
| 1.       | Costumul tradițional din Banatul de câmpie. Opregul.Expo/Catalog de colecție           | 4.000             | date indisponibile |                                   |
| 2.       | Costumul tradițional din Banatul de câmpie. Catrința. Expo/Catalog de colecție         | 4.000             | -                  |                                   |
| 3.       | Icoane. Expo/Catalog de colecție                                                       | 4.000             | -                  |                                   |
| 4.       | Pictura naivă din Banat. Expo/Catalog de colecție                                      | 4.000             | -                  |                                   |
| 5.       | Costumul tradițional din Banatul de câmpie. Podoabe bănățene. Expo/Catalog de colecție | 4.000             | -                  |                                   |
| 6.       | Ruga Bănățeană/ Spectacol                                                              | 70.000            | -                  |                                   |
| 7.       | Vocile Unite ale Banatului/ Spectacol                                                  | 53.000            | -                  |                                   |
| 8.       | Colecții și Colecționari din România/Expoziție                                         | 15.000            | -                  |                                   |
| 9.       | 1 Decembrie /Expoziție de textile / Tricolorului- semn și simbol                       | 10.000            | -                  |                                   |
| 10.      | Piese de jocărit din Banatul de câmpie. Expoziție foto - documentară.                  | 4.000             | -                  |                                   |
| 11.      | Piese de jocărit din Banatul de munte. Expoziție foto-documentară.                     | 4.000             | -                  |                                   |

|      |                                                                                                                                                                                                     |        |   |  |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|---|--|
| 12.  | Găteala Capului în Banat. Expoziție.                                                                                                                                                                | 4.000  | - |  |
| 13.  | Postavuri bănățene. Expoziție                                                                                                                                                                       | 4.000  | - |  |
| 14.  | Ziua Minorităților Naționale din Romania/ 18 dec. Bulgarii din Banat. Expoziție.                                                                                                                    | 4.000  | - |  |
| 15.  | Noaptea Muzeelor                                                                                                                                                                                    | 20.000 | - |  |
| 16.  | Ziua Națională a Costumului Tradițional din România                                                                                                                                                 | 15.000 | - |  |
| 17.  | Cercetare de teren Comunitatea ucraineană din jud. Caraș-Severin/satul Zorile                                                                                                                       | 3.000  | - |  |
| 18.  | Ceramica de Jupânești. Expo/Catalog de colecție. Vol. V. Ceramică de uz comun                                                                                                                       | 5.000  | - |  |
| 19.  | Pedagogie (educație) muzeală: Ziua copilului în muzeu. Ateliere demonstrative / Școală de vară (sculptură în lemn, pirogravură, modelaj în lut, pictură pe lut/lemn, olărit); Muzeul copiilor educă | 20.000 | - |  |
| -20. | Atelier demonstrativ și școala de vară – meșteșuguri tradiționale bănățene. Proiect Muzeul Viu                                                                                                      | 20.000 | - |  |
| 21.  | Veranda Literară                                                                                                                                                                                    | 15.000 | - |  |
| 22.  | Patrula Etnografică - Muzeul Ruinelor din Banat – Expoziție foto                                                                                                                                    | 10.000 | - |  |
| 23.  | Open Press – expoziție foto presa timișorean                                                                                                                                                        | 10.000 | - |  |
| 24.  | Poveștile Timișoarei - expoziție foto a fotografiilor timișoreni                                                                                                                                    | 10.000 | - |  |
| 25.  | Întâlnire cu monografiștii satelor bănățene                                                                                                                                                         | 10.000 | - |  |
| 26.  | Forumul Asociației Presei rurale din Banat                                                                                                                                                          | 10.000 | - |  |
| 27.  | Cercetare de teren - Cruci și troițe în satele Județului Timiș                                                                                                                                      | 10.000 | - |  |

|     |                                                                               |                     |             |  |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------|--|
| 28. | Expoziție – Icoane și obiecte bisericești                                     | 10.000              | -           |  |
| 29. | Șezători Populare                                                             | 10.000              | -           |  |
| 30. | Cenaclu literar „Tinere condeie”                                              | 10.000              | -           |  |
| 31. | Festivalul Condeierilor plugari                                               | 40.000              | -           |  |
| 32. | Cercetare de teren. culegere texte vechi și înregistrare voce-Deta jud. Timiș | 3.000               | -           |  |
| 33. | Ziua Națională a României/ Expo/Conferințe                                    | 13.000              | -           |  |
| 34. | 33 de ani de la Revoluția din Decembrie 1989/ Expo/ Sesiune de comunicări     | 5.000               | -           |  |
| 35. | Personalități bănățene în spațiul European: Dositei Obradovici în Dalmația    | 5.000               | -           |  |
| 36. | Semănatul în Banat/ Obiceiuri și spectacol                                    | 20.000              | -           |  |
| 37. | Nunta în Banat/ Obiceiuri și spectacol                                        | 20.000              | -           |  |
| 38. | Festivalul Culinar multietnic + Roadele toamnei                               | 50.000              | -           |  |
| 39. | Decembrie, luna bucuriei împărtășite                                          | 1.275.000           | -           |  |
| 40. | Memoria satului românesc Simpozion internațional. ed. a VII-a                 | 30.000              | -           |  |
| 41. | Târgul meșterilor populari-ed. XXII                                           | 60.000              | -           |  |
| 42. | Activarium                                                                    | 55.000              | -           |  |
| 43. | Ziua Județului Timiș                                                          | 250.000             | -           |  |
| 44. | Parcul Primăverii                                                             | 1.750.000           | -           |  |
|     | Total:                                                                        | Total:<br>3.952.000 | Total:<br>- |  |

## Anul 2023

| Nr. crt. | Programul / proiectul                                  | Devizul estimativ | Devizul realizat   | Observații, comentarii, concluzii |
|----------|--------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|-----------------------------------|
| (1)      | (2)                                                    | (3)               | (4)                | (5)                               |
| 1.       | Dragobetele. -șezători                                 | 50.000            | date indisponibile |                                   |
| 2.       | Mărțișorul. Târg de mărțișoare și ateliere interactive | 60.000            | -                  |                                   |

|     |                                                                                                                   |           |   |                                                      |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---|------------------------------------------------------|
| 3.  | Paștele. Expoziție de icoane, catalog, atelier de pictat icoane, masa ritualică de Paști, lansare de carte.       | 20.000    | - |                                                      |
| 4.  | Parcul Primăverii                                                                                                 | 1.800.000 | - |                                                      |
| 5.  | Ateliere de gastronomie tradițională ritualică cu degustare, mâncare specifică de post, colaci, cozonaci și pască | 200.000   | - |                                                      |
| 6.  | Ziua Națională a Portului Tradițional din România expoziție de costum popular și ateliere                         | 20.000    | - |                                                      |
| 7.  | Noaptea muzeelor, expoziție, spectacol, ateliere                                                                  | 50.000    | - |                                                      |
| 8.  | Expoziție internațională Banatul otoman - restituiri istorice și culturale                                        | 250.000   | - |                                                      |
| 9.  | Rusaliile. Sânzienele- Anotimpurile Satului Românesc, spectacol, concert                                          | 250.000   | - |                                                      |
| 10. | Oale și cigăi pentru sarme                                                                                        | 15.000    | - |                                                      |
| 11. | Sâmbra oilor – ateliere interactive                                                                               | 50.000    | - |                                                      |
| 12. | Satul nostru, bunicii noștri - concurs de fotografii                                                              | 20.000    | - | nerealizat                                           |
| 13. | Șpaisul bănățean - Târg de meșteri populari și produse tradiționale                                               | 40.000    | - |                                                      |
| 14. | Maistori de pă uliță - ateliere meșteșugărești interactive                                                        | 20.000    | - | nerealizat cf. Rectificare bugetară OG 90/27.10.2023 |
| 15. | La givan în satul bănățean. Condeierii Plugari din Banat. Clacă, Povești, Snoave, Ghicitori                       | 60.000    | - |                                                      |
| 16. | Festivalul Răchiei și al Zăcuștii (Mircea Bravo și Bunica)                                                        | 60.000    | - |                                                      |
| 17. | Povestea lemnului - Expoziție lăzi de zestre din Banat; lansarea unui catalog-broșură a obiectelor din expoziție  | 10.000    | - |                                                      |
| 18. | Banatul interetnic - ateliere gastronomice și expoziții de                                                        | 30.000    | - |                                                      |

|     |                                                                                                                               |         |   |                                                                      |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---|----------------------------------------------------------------------|
|     | port în curțile caselor de pe Aleea Etnilor din muzeu                                                                         |         |   |                                                                      |
| 19. | Festivalul Colindelor. Alaiul Colindătorilor la fiecare gospodărie. Pițărăii. Concurs de colinde pe scenă. Povestea Ignatului | 60.000  | - |                                                                      |
| 20. | Educație muzeală                                                                                                              | 15.000  | - |                                                                      |
| 21. | "Trecut și prezent etnografic". Simpozion                                                                                     | 50.000  | - |                                                                      |
| 22. | Arhiva Condeierilor                                                                                                           | 10.000  | - |                                                                      |
| 23. | Pliant/catalog de prezentare al Muzeului Satului Bănățean Timișoara                                                           | 30.000  | - |                                                                      |
| 24. | Expo Maria Tănase                                                                                                             | 20.000  | - | nerealizat la solicitarea Muzeului Olteniei din Craiova              |
| 25. | Colecții și colecționari                                                                                                      | 20.000  | - |                                                                      |
| 26. | Catalog Colecția Elena Secoșan în patrimoniul Muzeului Satului Bănățean din Timișoara                                         | 20.000  | - |                                                                      |
| 27. | Expoziție „Icoane și obiecte bisericești”                                                                                     | 20.000  | - | nerealizat cf. Rectificare bugetară OG 90/27.10.2023                 |
| 28. | Forumul Asociației presei rurale din Banat                                                                                    | 10.000  | - |                                                                      |
| 29. | Întâlnire cu monografiștii satelor Bănățene                                                                                   | 10.000  | - | nerealizat cf. Rectificare bugetară OG 90/27.10.2023                 |
| 30. | Danube Women Stories - expoziție                                                                                              | 30.000  | - |                                                                      |
| 31. | Peretare din colecțiile Muzeului Satului Bănățean Timișoara și Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău                       | 15.000  | - | nerealizat la solicitarea Muzeului Județean de Istorie și Artă Zalău |
| 32. | Simpozion interdisciplinar de etno-arheologie                                                                                 | 50.000  | - |                                                                      |
| 33. | Case de lemn din Bucovina - expoziție de machete                                                                              | 10.000  | - |                                                                      |
| 34. | Parcul Veseliei                                                                                                               | 250.000 | - |                                                                      |
| 35. | Parcul tematic: Basme, fantasme și strigoi                                                                                    | 50.000  | - | nerealizat cf. Rectificare bugetară OG 90/27.10.2023                 |

|     |                                                                                  |                     |             |                                                               |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------|---------------------------------------------------------------|
| 36. | Festivalul Medieval                                                              | 350.000             | -           |                                                               |
| 37. | Workshop + Expoziție<br>"Coeziune și interferență în<br>muzeografia din Romania" | 250.000             | -           | nerealizat cf.<br>Rectificare<br>bugetară OG<br>90/27.10.2023 |
| 38. | Parcul Crăciunului                                                               | 70.000              | -           | nerealizat cf.<br>Rectificare<br>bugetară OG<br>90/27.10.2023 |
|     | Total:                                                                           | Total:<br>4.165.000 | Total:<br>- |                                                               |

## Anul 2024

| Nr. crt. | Programul / proiectul                                                                                   | Devizul estimativ | Devizul realizat | Observații, comentarii, concluzii |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|------------------|-----------------------------------|
| (1)      | (2)                                                                                                     | (3)               | (4)              | (5)                               |
| 1.       | Expoziție de icoane pe sticlă, ateliere de icoane pe sticlă și gravură                                  | 30.000            | 27.451           |                                   |
| 2.       | Audio ghid MSBT                                                                                         | 80.000            | 67.448           |                                   |
| 3.       | Ziua Europei                                                                                            | 10.000            | 9.574            |                                   |
| 4.       | Noaptea Muzeelor 2024. „Harta secretă a Timișoarei” – mini festival de film documentar                  | 70.000            | 69.439           |                                   |
| 5.       | Trilogia Vieții. Nașterea, nunta și înmormântarea în Banat                                              | 40.000            | 39.886           |                                   |
| 6.       | 1 iunie – Ziua Internațională a copilului în muzeu                                                      | 15.000            | 13.208           |                                   |
| 7.       | Simpozion de etno-arheologie                                                                            | 150.000           | 112.287          |                                   |
| 8.       | Festivalul Etniilor colaborare CCAJT                                                                    | 10.000            | 0                | nerealizat                        |
| 9.       | Colecții și colecționari                                                                                | 25.000            | 24.816           |                                   |
| 10.      | Film promoțional "Locul în care au înviat bunicii vol. I"                                               | 20.000            | 0                | nerealizat                        |
| 11.      | Păretare din colecțiile Muzeului Satului Bănățean Timișoara și Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău | 25.000            | 0                | nerealizat                        |
| 12.      | Covaci rromi din Banat. Atelier interactiv și demonstrații                                              | 50.000            | 0                | nerealizat                        |
| 13.      | Proiecții de film etnografic, multicultural                                                             | 20.000            | 20.000           |                                   |

|     |                                                                                                                                             |         |         |            |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|------------|
| 14. | Goști la muzeu. Spectacol de music-hall și folcloric cu oaspeți din R. Moldova (raionul Nisporeni)                                          | 150.000 | 150.000 |            |
| 15. | Festivalul Condeierilor plugari din Banat                                                                                                   | 60.000  | 60.000  |            |
| 16. | Ruga Muzeului Satului Bănățean Timișoara                                                                                                    | 150.000 | 150.000 |            |
| 17. | Festival de reconstituiri istorice                                                                                                          | 700.000 | 700.000 |            |
| 18. | Repere culturale în context muzeal. Simpozion.                                                                                              | 100.000 | 100.000 |            |
| 19. | Șapte ceaune.com – pusul pe iarnă                                                                                                           | 100.000 | 100.000 |            |
| 20. | Îngeri cu alțițe                                                                                                                            | 25.000  | 25.000  |            |
| 21. | Târgul meșterilor populari. Ediția XXIV                                                                                                     | 100.000 | 100.000 |            |
| 22. | Furci de tors și roți de tors din colecția MSBT. Expoziție                                                                                  | 10.000  | 10.000  |            |
| 23. | Șpăisul Bănățean – târg de produse tradiționale                                                                                             | 100.000 | 100.000 |            |
| 24. | Călătorie prin Transilvania și Banat. Ființe și fantasme mitologice                                                                         | 25.000  | 25.000  |            |
| 25. | Întâlnirea monografiștilor și a publiciștilor presei rurale din Banat                                                                       | 16.000  | 16.000  |            |
| 26. | Povestea sălașului din Ciclova Română                                                                                                       | 50.000  | 0       | nerealizat |
| 27. | Fragmente din istoria Banatului -crestomație de documente vechi și manuscrise (expoziție în colaborare cu Asociația Românilor din Balcani). | 15.000  | 15.000  |            |
| 28. | Icoane și obiecte bisericești                                                                                                               | 15.000  | 15.000  |            |
| 29. | Banatul habsburgic – expoziție                                                                                                              | 300.000 | 300.000 |            |
| 30. | Expoziție Maria Tănase                                                                                                                      | 40.000  | 40.000  |            |
| 31. | Educație muzeală                                                                                                                            | 13.000  | 13.000  |            |
| 32. | Halte, fântâni și frontoane, cercetare de teren                                                                                             | 5.000   | 0       | nerealizat |
| 33. | Re-Creația. Atelier-curs de restaurare pentru elevii de gimnaziu, clasele V-VII                                                             | 8.000   | 7.929   |            |
| 34. | Cercetare etnografică a patrimoniului material și imaterial bănățean                                                                        | 15.000  | 15.000  |            |

|     |                                                                                  |                     |                     |                                                                                                                                               |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 35. | Cercetare etnografică de teren: Comunitatea ucraineană din localitatea Cornuțel. | 3.000               | 983                 |                                                                                                                                               |
| 36. | Arhiva Condeierilor                                                              | 15.000              | 15.000              |                                                                                                                                               |
| 37. | Ignat în Banat                                                                   | -                   | 118.000             | Adăugat la rectificare prin economisiri la manifestările 1,2,3,4,5,6,7,9,33,35 și prin nerealizarea manifestărilor de la poziția 8,10, 11, 32 |
| 38. | Un Tezaur Uman Viu în dialog cu copii, profesorul Mircea Lac                     | -                   | 100.000             | Adăugat la rectificare prin nerealizarea manifestărilor de la poziția 12, 26                                                                  |
|     | Total:                                                                           | Total:<br>2.560.000 | Total:<br>2.560.000 |                                                                                                                                               |

### 3. soluții și propuneri privind gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției:

Gradul de acoperire a cheltuielilor de către veniturile proprii:

| Anul | Cheltuieli totale minus cheltuieli de capital | Venituri proprii estimate | Venituri proprii realizate | Grad realizare venituri proprii | Grad de acoperire a cheltuielilor din veniturile proprii |
|------|-----------------------------------------------|---------------------------|----------------------------|---------------------------------|----------------------------------------------------------|
| 2022 | 9.102.000                                     | 250.000                   | 155.931                    | 62,37%                          | 1,71%                                                    |
| 2023 | 9.650.000                                     | 400.000                   | 55.000                     | 13,75%                          | 0,57%                                                    |
| 2024 | 9.114.000                                     | 500.000                   | 141.000                    | 28,20%                          | 1,54%                                                    |

Situația veniturilor proprii rămâne o problemă sistemică a MSBT care depinde, pentru asigurarea funcționării și a investițiilor de capital, aproape în totalitate de subvențiile din partea Consiliului Județean Timiș. Veniturile proprii, estimate în bugetele anuale, sunt realizate în mică proporție, evidențiind și mai mult incapacitatea MSBT de a genera un flux de venituri proprii semnificativ. Raportat la veniturile proprii efectiv realizate și luând în considerare doar cheltuielile curente, nu și cele de capital, gradul de acoperire este unul extrem de mic, de sub 2%. Comparativ, un muzeu în aer liber etalon precum Muzeul Astra din Sibiu raportează procente de peste 40, 50 sau chiar 70% anual.

#### 3.1 analiza veniturilor proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției (în funcție de tipurile de produse/servicii oferite de instituțiile de cultură - spectacole, expoziții, servicii infodocumentare etc.), pe categorii de produse/servicii, precum și pe categorii de bilete/tarife practicate: preț



**întreg/preț redus/bilet profesional/bilet onorific, abonamente, cu menționarea celorlalte facilități practicate;**

|                                          | 2022    | 2023    | 2024    |
|------------------------------------------|---------|---------|---------|
| Venituri proprii din activitatea de bază | 133.531 | 40.000  | 110.000 |
| Venituri proprii estimate în buget       | 250.000 | 400.000 | 500.000 |

### **3.2 analiza veniturilor proprii realizate din alte activități ale instituției;**

|                                      | 2022    | 2023    | 2024    |
|--------------------------------------|---------|---------|---------|
| Venituri proprii din alte activități | 22.400  | 15.000  | 31.000  |
| Venituri proprii estimate în buget   | 250.000 | 400.000 | 500.000 |

### **3.3 analiza veniturilor realizate din prestări de servicii culturale în cadrul parteneriatelor cu alte autorități publice locale;**

Nu există date cu privire la existența unor astfel de venituri.

## **4. soluții și propuneri privind gradul de creștere a surselor atrase/veniturilor proprii în totalul veniturilor:**

### **4.1 analiza ponderii cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor;**

|                                                              | 2022      | 2023      | 2024      |
|--------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|
| Cheltuieli de personal                                       | 2.800.000 | 3.300.000 | 3.661.000 |
| Cheltuieli totale minus cheltuieli de capital                | 9.102.000 | 9.650.000 | 9.114.000 |
| Ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor | 30,76%    | 34,20%    | 40,17%    |

### **4.2 analiza ponderii cheltuielilor de capital din bugetul total;**

|                                                     | 2022       | 2023       | 2024       |
|-----------------------------------------------------|------------|------------|------------|
| Cheltuieli de capital                               | 7.341.000  | 6.851.000  | 8.216.650  |
| Bugetul total                                       | 16.443.000 | 16.501.500 | 17.330.650 |
| Ponderea cheltuielilor de capital din bugetul total | 44,65%     | 41,52%     | 47,41%     |

### **4.3 analiza gradului de acoperire a cheltuielilor cu salariile din subvenție/alocație;**

Având în vedere ponderea de sub 2% a veniturilor proprii din totalul veniturilor, rezultă că salariile sunt acoperite în proporție de peste 99% din subvenție/alocație.

**4.4 ponderea cheltuielilor efectuate în cadrul raporturilor contractuale, altele decât contractele individuale de muncă (drepturi de autor, drepturi conexe, contracte și convenții civile);**

Nu deținem date detaliate despre valoarea cheltuielilor specificate.

**4.5 cheltuieli pe beneficiar, din care:**

a) din subvenție;

b) din venituri proprii.

|                                                                                         | 2022     | 2023   | 2024   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|
| Cheltuieli pe beneficiar (subvenție +venituri-cheltuieli de capital)/nr. de beneficiari | 35,7 lei | 98 lei | 63 lei |

Având în vedere ponderea de sub 2% a veniturilor proprii din totalul veniturilor, rezultă că pentru acoperirea cheltuielilor pentru fiecare beneficiar sunt folosiți peste 99% din fonduri din subvenție/alocație.

**E. Strategia, programele și planul de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice a instituției, conform sarcinilor formulate de autoritate:**

Propuneri, pentru întreaga perioadă de management:

**1. viziune;**

Viziunea MSBT este definită ca fiind: „*un pol cultural euroregional de activități și dezvoltare pe diverse paliere (de preservare și valorizare a patrimoniului tangibil și intangibil, științific, educațional, cultural, turistic, identitar, comunitar, de antreprenariat cultural în domeniul industriilor creative), pentru a facilita explorarea, conștientizarea și dezvoltarea creativă a specificului tradițional bănățean, cinstind trecutul, marcând prezentul și influențând viitorul zonei. MSBT va oferi vizitatorilor de toate vârstele, atât localnici, cât și turiști în Timișoara, experiențe diverse, profunde și transformative, dar și motive suficiente de asumare a acestora*”.

În viziunea noastră, muzeul are nevoie să fie primordial conectat la realitățile satului bănățean față de care este legat indisolubil. Muzeul trebuie să fie un actor activ și implicat, care să joace și un rol de autoritate tutelară a patrimoniului rural bănățean.

Implicarea MSBT în afara granițelor sale instituționale este cea mai mare provocare pentru deceniile următoare. De această capacitate de a ieși în teritoriul pe care îl reprezintă depinde în mod crucial direcția de dezvoltare a instituției.

Este totodată o responsabilitate a MSBT asupra patrimoniului întregii regiuni, deci nu doar a județului Timiș, dar și a județului Caraș-Severin, acesta din urmă fiind purtător al unui patrimoniu arhitectural bogat și relativ bine păstrat, dar foarte puțin valorificat în cadrul MSBT.

Nu în ultimul rând, pentru a fi atractiv și competitiv, MSBT trebuie să-și organizeze activitatea în așa fel încât să asigure vizitatorilor plători de bilet a unui serviciu de cea mai bună calitate. Aceasta înseamnă în primul rând o ofertă bogată, expozate îngrijite, un sistem de informare interesant completat de experiențe senzoriale, o

infrastructură modernă și bine întreținută, un personal bine pregătit, servicii muzeale de calitate.

## **2. misiune;**

Misiunea MSBT este definită ca fiind: *„conservarea, studierea, valorizarea și promovarea civilizației tradiționale interetnice a Banatului, pe care o expunem prin mijloace și abordări diverse în mințile și în inimile membrilor comunității. Creăm filiere prin care tradiția devine factor generator de consum cultural și inspirație pentru dezvoltare locală și regională, contribuind astfel la dezvoltarea sustenabilă a Banatului”*.

Este important de subliniat că în raport cu istoria regiunii, instituția este chemată să aducă o reprezentare cât mai fidelă, faptică, a trecutului istoric și să evite naționalismele specifice perioadei în care a fost înființată. Două sunt marile directive care au modelat regiunea: multiculturalitatea și dezvoltarea economică deosebită („Banatul este fruncea”).

În accepțiunea noastră, MSBT trebuie să fie unul multicultural și multinațional, o oglindă a satului bănățean cu a sa diversitate etnică și religioasă. Aceasta înseamnă o deschidere proporțională față de formele de manifestare materială a comunităților sătești ale principalelor etnii care au modelat istoria Banatului (română, germană, maghiară și sârbă) și ale acelor minorități care au cristalizat identitatea multietică a regiunii (bulgari bănățeni, cehi-pemi, croați-carașoveni, slovaci, ucraineni).

În ansamblul muzeelor sătești din țară sau chiar din Europa, MSBT are oportunitatea rară de a deveni un exemplu de multiculturalitate. Chiar dacă s-au făcut unii pași în această direcție, sunt necesare investiții substanțiale în fondul expozițional în aer liber care să reflecte (cantitativ și calitativ) diversitatea etnică și religioasă.

Pe lângă diversitatea etnică, istoria regiunii Banat este strâns legată de progresul material, de dezvoltarea economică care i-a adus numeroase premii în industrie, comerț, arhitectură, știință etc.

Vreme de peste trei secole, satul bănățean a fost un teren propice pentru adoptarea inovațiilor occidentale care au modelat peisajul rural. Astfel au apărut de timpuriu ateliere, fabrici, mori, căi ferate, instituții economice și culturale care au făcut parte integrantă din satul bănățean și considerăm că o reprezentare mai bogată a acestora în cadrul MSBT este necesară.

În ceea ce privește raportarea MSBT la arhitectura satului bănățean, este important să menționăm că regiunea a marcat o trecere timpurie de la arhitectura din lemn la cea din piatră și cărămidă. Satul bănățean tradițional s-a transformat semnificativ după 1718 în sensul recuperării decalajului față de practica occidentală, abandonând clădirile din lemn în favoarea celor construite din piatră și cărămidă. Este important ca și MSBT să reflecte acest fapt istoric și să nu încerce să reprezinte o viziune deformată a satului bănățean, un loc idealizat, arhaic, în care civilizația lemnului este una dominantă, așa cum a fost conceput inițial.

## **3. obiective (generale și specifice);**

Conform actului de înființare și organizare, obiectivele generale ale Muzeului Satului Bănățean sunt următoarele:

- a) depistarea, inventarierea, evidența, conservarea, restaurarea și valorificarea patrimoniului arhitectural, etnografic, cultural și meșteșugăresc al zonei Banatului, mobil și imobil, virtual și existent;
- b) achiziționarea și păstrarea în cele mai bune condiții a valorilor culturale, istorice, de științele naturii universale și românești, studierea, cercetarea, fișarea și depozitarea acestor valori;
- c) punerea la dispoziția publicului și a cercetătorilor din țară și din străinătate a patrimoniului cultural, în condiții științifice de expunere, publicații, evidențe științifice, laboratoare de cercetare, etc.;
- d) organizează și participă la evenimente și acțiuni culturale, expoziții, simpozioane, expuneri, comunicări.

Obiectivele specifice de management pentru perioada 2026 – 2029 sunt următoarele:

1. Reorganizarea activității cu scopul de a crește calitatea serviciului oferit vizitatorilor plătitori;
2. Întreținerea, conservarea și repararea tuturor monumentelor aflate în Secția în Aer Liber;
3. Selecția, achiziția, prelevarea și montarea a cel puțin 10 noi monumente de arhitectură vernaculară și instalații de tehnică populară;
4. Refacerea integrală a sistemului de panouri de informare, grafică expozițională și semnalizare la ambele secții;
5. Dezvoltarea și extinderea infrastructurii muzeale în vederea ;
6. Repertorierea patrimoniului rural, digitalizarea și publicarea rezultatelor;
7. Instituirea tutelei MSBT asupra complexului mulinologic de la Rudăria;
8. Revitalizarea proiectului „Muzeul Viu al Satului Bănățean”;

#### **4. strategia culturală, pentru întreaga perioadă de management;**

Strategia culturală în perioada 2026 – 2029 va răspunde nevoilor identificate la nivelul instituției, astfel:

1. Reconectarea la spațiul etnografic bănățean pentru a aduce mai multă valoare în patrimoniului muzeului. Activitatea de cercetare de teren a patrimoniului existent va fi esențială pentru restabilirea contactelor cu comunitățile locale din zonele etnografice bogate și cu cele ale minorităților etnice din Banat. Vor fi alocate resurse financiare și umane importante în scopul aducerii de noi monumente care să completeze și să diversifice oferta expozițională. Vom începe un proces de implicare pe termen lung a MSBT în inițiative locale de protecție și promovare a patrimoniului în teritoriul vizat.
2. Realizarea unei oferte culturale atractive care să implice tot mai mult comunitatea locală, să atragă categorii noi de public, să crească interesul pentru patrimoniu și să deservească mai bine zona Banatului. Evenimentele vor incorpora tot mai mult experiențe senzoriale, se vor îndrepta către

revitalizarea meșteșugurilor și a practicilor tradiționale, folosind tehnologii vechi și noi deopotrivă.

3. Implementarea unei oferte educaționale mai atractive care să contribuie la creșterea participării culturale în rândul elevilor și studenților, îmbinând atelierele mediate de meșteri sau creatori populari, cu experiențe digitale noi, programe de voluntariat la muzeu sau activități practice de înțelegere a patrimoniului construit din satul bănățean.
4. O nouă abordare în cercetarea muzeală care să preîntâmpine dispariția patrimoniului și să conducă la crearea unui repertoriu digital modern al patrimoniului rural bănățean, accesibil publicului și specialiștilor deopotrivă.

## **5. strategia și planul de marketing;**

MSBT își propune să fie un reper cultural pentru comunitatea locală și pentru turiști deopotrivă. El are nevoie să se poziționeze ca brand de instituție activă în promovarea patrimoniului bănățean și de „muzeu viu” în care vizitatorul trăiește experiențe culturale interactive.

În acest moment MSBT suferă la capitolul imagine de pe urma incidentului nefericit din martie 2025 când a ars biserica de la Topla. Soluția de restaurare, reconstrucție sau înlocuire acesteia, potrivit recomandărilor specialiștilor, va trebui făcută cu prioritate pentru a restabili încrederea în instituție și o imagine de responsabilitate și asumare în fața acestei pierderi.

În continuare, pentru a crește notorietatea muzeului la nivel regional și național, MSBT va contracara această scădere cu o prezență mai activă în afara granițelor sale instituționale proprii. Preconizatele activități de cercetare etnografică, de prelevare și instalare a unor obiective muzeale noi vor fi ocazii excelente de a crește în ochii publicului aprecierea pentru implicarea MSBT în promovarea patrimoniului rural bănățean. De asemenea, instituirea tutelei MSBT asupra sitului etnografic de la Rudăria, foarte cunoscut și apreciat de public, va aduce beneficii certe imaginii MSBT, cu costuri relativ reduse.

De asemenea, vom experimenta activități educaționale, culturale sau sub forma unor ateliere, cu comunitățile rurale din Timiș și Caraș-Severin. Ne vom implica și în promovarea și dezvoltarea unor muzee sătești, cu sprijinul comunităților locale și etnice. Toate aceste activități în teritoriu vor fi ocazii excelente pentru evenimente ce pot fi capitalizate din punct de vedere al imaginii prin documentare foto-video, comunicate de presă, evenimente cu voluntari sau cu publicul.

Comunicarea cu publicul prin intermediul rețelelor de socializare se va schimba semnificativ. Ea va conține materiale de calitate (compuse din foto+video+informație cu valoare adăugată certă) și va avea o frecvență mult mai mare. Deschiderea față de public se va materializa și prin furnizarea de mesaje despre activitățile instituției, patrimoniul deținut, echipa și inițiativele derulate. Numai prin transparentizarea activității putem atrage încrederea publicului în instituție.

Este necesar să investim resurse în comunicarea patrimoniului prin mijloace digitale, furnizând publicului material foto-video și textual de calitate, în mod constant. Website-ul MSBT, recent modernizat, va fi completat cu accesul la baze de date conținând material foto, video și text de calitate care descrie patrimoniul aflat în colecțiile instituției (repertorii, registre, colecții speciale, articole științifice). Acesta joacă un rol științific și educativ, cu efecte pe termen mediu și lung, care vor contribui la îndeplinirea misiunii muzeului și consolidarea imaginii sale.

În ceea ce privește evenimentele culturale, atelierele, târgurile și festivalurile, vor trebui comunicate mult mai agresiv pentru că spațiile de comunicare sunt mici, concurența este mare și atenția publicului scăzută. Printr-o comunicare mai bună a obiectivelor și beneficiilor fiecărui eveniment, putem să atragem nu doar mai mult public, din categorii noi, ci și de mai bună calitate.

Va fi esențial să introducem o taxă, chiar și mică, la activitățile de tip atelier sau la unele festivaluri pentru a dezvăța publicul de gratuități care în fapt înseamnă costuri doar pentru muzeu. Alternativ, evenimentele vor fi disponibile doar publicului plătitor de taxă, cu foarte puține excepții. De asemenea, vom crește nu doar calitatea evenimentelor care să justifice taxa, ci și a publicului, pentru că nu ne dorim ca la evenimentele noastre să participe oameni interesați doar de beneficiile materiale directe (mâncare, băutură și materiale promoționale gratuite). Acest fenomen degradant pentru condiția muzeului trebuie combătut cu riscul unei scăderi inițiale a numărului de participanți, dar cu scopul de a construi o nouă audiență, de mai bună calitate, dispusă nu doar să primească ci și să cheltuiască bani la muzeu.

Pe lângă taxele de intrare și pentru servicii, va trebui dezvoltată paleta de produse comercializate care în acest moment este foarte redusă și datorită lipsei unui magazin propriu.

Pe planul organizării interne, personalul necesar trebuie organizat în viitoarea organigramă sub forma unui compartiment de marketing, comunicare și relații cu publicul, compus din două sau trei persoane specializate.

În fine, rezultatele activității de marketing se vor traduce și în creșterea veniturilor proprii, probabil cel mai vulnerabil punct din activitatea MSBT. Aici, echipa de marketing are misiunea de a „vinde” oferta de produse culturale a instituției în așa fel încât să crească veniturile pe toate categoriile de taxe percepute de MSBT. Deocamdată, acest lucru nu s-a întâmplat și rezultatele se văd în veniturile proprii extrem de scăzute.

## **6. programe propuse pentru întreaga perioadă de management;**

Așa cum am mai arătat, în concepția noastră este necesară reorganizarea planului minimal în categorii funcționale, respectiv programe definite în concordanță cu noua strategie de dezvoltare și modernizare a MSBT. Astfel, propunem 8 programe:

1. Programul expozițional - menit să îmbunătățească permanent oferta muzeală prin aplicarea de metode curatoriale moderne;

2. Programul artistic și de spectacole - are ca scop atragerea unui public mai larg către muzeu prin derularea de evenimente proprii sau în parteneriat cu alte organizații;
3. Programul de educație muzeală - centrat pe educația pro-patrimoniu care promovează patrimoniul material și imaterial din zona Banatului, resuscitează meșteșuguri tradiționale;
4. Programul de voluntariat - destinat atragerii de voluntari cu scopul întăririi relației cu comunitatea locală;
5. Programul științific și de cercetare - vizează cu prioritate extinderea cercetărilor științifice de teren în arealul Banatului, digitalizarea și valorificarea rezultatelor;
6. Programul de întreținere și conservare - destinat întăririi capacității de intervenție asupra colecțiilor mobile și imobile existente;
7. Programul de achiziții muzeale - vizează extinderea secției în aer liber prin relocarea monumentelor provenite din achiziții sau donații și îmbogățirea colecției de obiecte prin achiziții sau donații;
8. Programul de investiții și modernizare a infrastructurii muzeale - vizează dezvoltarea și modernizarea infrastructurii muzeului

## **7. proiectele din cadrul programelor;**

### **1. Programul expozițional**

1. Proiecte de îmbunătățire a expozițiilor de bază
2. Proiecte pentru realizarea de expoziții temporare
3. Proiecte de realizare a unor expoziții itinerante

### **2. Programul artistic și de spectacole**

1. Târgul meșterilor populari
2. Noaptea Muzeelor
3. Festival de reconstituire istorică
4. Festival de muzică tradițională
5. Festival de gastronomie bănățeană
6. Evenimente dedicate valorificării patrimoniului muzeal

### **3. Programul de educație muzeală**

1. Proiect de promovare a arhitecturii rurale din Banat
2. Muzeul și școala
3. Workshopuri de meșteșuguri și ocupații tradiționale
4. Atelier de gastronomie

### **4. Programul de voluntariat**

1. Voluntariat la MSBT

### **5. Programul științific și de cercetare**

1. Campanii de cercetare etnografică de teren
2. Simpozion anual de istorie și etnografie
3. Publicația anuală „Memoria satului românesc”

## 6. Programul de întreținere și conservare

1. Proiecte de reparații, consolidări, lucrări de întreținere și conservare ale monumentelor din colecția în aer liber

## 7. Programul de achiziții muzeale

1. Proiecte de cercetare a monumentelor selectate pentru achiziție/donație;
2. Proiecte de achiziție, demontare, transport, proiectare și reconstrucție a unor gospodării din Banat.
3. Proiecte de achiziție, demontare, transport, proiectare și reconstrucție a unor monumente de industrie tehnică populară din Banat.

## 8. Programul de investiții și modernizare a infrastructurii muzeale

1. Proiecte și studii pentru dezvoltarea infrastructurii muzeale
2. Achiziții de dotări

## 8. alte evenimente, activități specifice instituției, planificate pentru perioada de management.

Ne vom adresa organizațiilor reprezentative ale minorităților din Banat pentru a întări colaborarea cu acestea în vederea îmbogățirii colecțiilor mobile și imobile din cadrul muzeului, dar și pentru derularea de activități individuale sau recurente dedicate acestor minorități.

În cadrul programului de voluntariat, vom apela la organizații de profil (școli de arhitectură, restaurare și conservare) pentru atragerea de voluntari din sistemul de învățământ superior specializat. În parteneriat cu organizații non-guvernamentale cu experiență vom organiza sesiuni de voluntariat la muzeu cu scopul de a aduce, pe de-o parte, plusvaloare activității muzeale, pe de altă parte, de a susține pregătirea profesională a voluntarilor.

Ne propunem instituirea unei arhive digitale a patrimoniului repertoriat de specialiștii muzeului în campaniile de cercetare etnografică derulate în teren, accesibil online.

Vor fi generate evenimente noi centrate pe meșteșuguri. De asemenea, vom depune proiecte pentru atragerea de fonduri nerambursabile alături de parteneri din țară și străinătate și vom face demersuri pentru a obține sponsorizări.

## F. Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției publice de cultură, cu o estimare a resurselor financiare ce ar trebui alocate de către autoritate, precum și a veniturilor instituției ce pot fi atrase din alte surse

### 1. Bugetul de venituri și cheltuieli pe perioada managementului:

| Nr crt. | Categorii | Anul 2025 | Anul 2026 | Anul 2027 | Anul 2028 | Anul 2029 |
|---------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|---------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|



|   |                           |                                            |            |            |            |            |            |
|---|---------------------------|--------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| 1 | TOTAL VENITURI din care   |                                            | 10.882.680 | 11.500.000 | 13.100.000 | 12.700.000 | 13.750.000 |
|   | 1.a                       | venituri proprii (din care)                | 500.000    | 500.000    | 600.000    | 700.000    | 750.000    |
|   |                           | 1.a.1. venituri din activitatea de bază    | -          | 250.000    | 300.000    | 400.000    | 450.000    |
|   |                           | 1.a.2. surse atrase                        | -          | 150.000    | 150.000    | 150.000    | 150.000    |
|   |                           | 1.a.3 alte venituri proprii                | -          | 100.000    | 150.000    | 150.000    | 150.000    |
|   | 1.b                       | Subvenții/alo cații                        | 10.382.680 | 11.000.000 | 12.500.000 | 12.000.000 | 13.000.000 |
|   | 1.c.                      | Alte venituri                              | -          | -          | -          |            |            |
| 2 | TOTAL CHELTUIELI din care |                                            | 10.882.680 | 11.500.000 | 13.100.000 | 12.700.000 | 13.750.000 |
|   | 2.a                       | Cheltuieli de personal (din care)          | 3.664.000  | 3.700.000  | 3.900.000  | 4.000.000  | 4.000.0000 |
|   |                           | 2.a.1 Cheltuieli cu salariile              | 3.664.000  | 3.700.000  | 3.900.000  | 4.000.000  | 4.000.000  |
|   |                           | 2.a.2. Alte cheltuieli de personal         | -          |            |            |            |            |
|   | 2.b                       | Cheltuieli de bunuri și servicii, din care | 1.800.000  | 2.000.000  | 2.100.000  | 2.200.000  | 2.000.000  |
|   |                           | 2.b.1 Cheltuieli pentru proiecte           | -          | -          | -          | -          | -          |
|   |                           | 2.b.2 Cheltuieli cu colaboratorii          | -          | -          | -          | -          | -          |
|   |                           | 2.b.3 Cheltuieli pentru reparații curente  | -          | -          | -          | -          | -          |
|   |                           | 2.b.4. Cheltuieli de întreținere           | -          | -          | -          | -          | -          |
|   |                           | 2.b.5. Alte cheltuieli cu                  | 2.490.000  | 1.800.000  | 1.600.000  | 1.400.000  | 1.200.000  |

|  |     |                       |           |           |           |           |           |
|--|-----|-----------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|  |     | bunuri și servicii    |           |           |           |           |           |
|  | 2.c | Cheltuieli de capital | 2.948.680 | 4.000.000 | 5.500.000 | 5.100.000 | 6.550.000 |

## **2. Numărul estimat al beneficiarilor pentru perioada managementului:**

### **2.1. la sediu;**

- Număr estimat al beneficiarilor pentru anul 2026: 110.000
- Număr estimat al beneficiarilor pentru anul 2027: 140.000
- Număr estimat al beneficiarilor pentru anul 2028: 150.000
- Număr estimat al beneficiarilor pentru anul 2029: 170.000

### **2.2. în afara sediului.**

- Număr estimat al beneficiarilor pentru anul 2026: 200
- Număr estimat al beneficiarilor pentru anul 2027: 1.000
- Număr estimat al beneficiarilor pentru anul 2028: 1.200
- Număr estimat al beneficiarilor pentru anul 2029: 2.000

## **3. Programul minimal estimat pentru perioada de management aprobată**

Deoarece preluarea mandatului poate fi estimată pentru cel mai devreme în partea a doua a lunii septembrie, pentru lunile rămase ale anului 2025 se va finaliza programul deja aprobat pentru mandatul de management precedent.

Dacă până acum practica a fost de a include în lista programului minimal proiecte și nu programe, începând cu anul 2026 vom supune aprobării Consiliului Județean programul minimal organizat în 8 categorii (programe), fiecare conținând un număr variabil de proiecte care vor fi propuse împreună cu colectivul muzeului.

Sumele prevăzute mai jos se referă la bugetul pentru fiecare categorie (program) în parte, urmând ca sumele pe proiecte individuale să fie supuse aprobării în fiecare an.

Proiectele/programele multianuale vor fi regândite și, în funcție de rezultatele și perspectivele de viitor, se va decide continuarea sau sistarea lor. Pentru proiectele care vor continua, sumele alocate vor fi redimensionate pentru a

2026

| Nr. crt. | Program                              | Scurtă descriere a programului                                                                                                                         | Nr. proiecte în cadrul programului | Denumirea proiectelor                                                                                                                                                                                                  | Bugetul prevăzut pe program (lei) |
|----------|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| 1.       | Programul expozițional               | Programul este menit să îmbunătățească permanent oferta muzeală prin aplicarea de metode curatoriale moderne.                                          | 5                                  | Proiecte de îmbunătățire a expozițiilor de bază<br>Proiecte pentru realizarea de expoziții temporare<br>Proiecte de realizare a unor expoziții itinerante                                                              | 200.000                           |
| 2.       | Programul artistic și de spectacole  | Programul are ca scop atragerea unui public mai larg către muzeu prin derularea de evenimente proprii sau în parteneriat cu alte organizații           | 10                                 | Târgul meșterilor populari<br>Noaptea Muzeelor<br>Festival de reconstituire istorică<br>Festival de muzică tradițională<br>Festival de gastronomie bănățeană<br>Evenimente dedicate valorificării patrimoniului muzeal | 500.000                           |
| 3.       | Programul de educație muzeală        | Program centrat pe educația pro-patrimoniu care promovează patrimoniul material și imaterial din zona Banatului, resuscitează meșteșuguri tradiționale | 5                                  | Proiect de promovare a arhitecturii rurale din Banat<br>Muzeul și școala<br>Workshopuri de meșteșuguri și ocupații tradiționale<br>Atelier de gastronomie                                                              | 100.000                           |
| 4.       | Programul de voluntariat             | Program destinat atragerii de voluntari cu scopul întăririi relației cu comunitatea locală.                                                            | 1                                  | Voluntariat la MSBT                                                                                                                                                                                                    | 50.000                            |
| 5.       | Programul științific și de cercetare | Programul vizează cu prioritate extinderea cercetărilor științifice de teren în arealul Banatului, digitalizarea și valorificarea rezultatelor.        | 6                                  | Campanii de cercetare etnografică de teren<br>Simpozion de istorie și etnografie anual                                                                                                                                 | 200.000                           |

|    |                                                                  |                                                                                                                                                                                   |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |         |
|----|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|    |                                                                  |                                                                                                                                                                                   |   | Publicația anuală „Memoria satului românesc”                                                                                                                                                                                                                                                                            |         |
| 6. | Programul de întreținere și conservare                           | Programul este destinat întăririi capacității de intervenție asupra colecțiilor mobile și imobile existente                                                                       | 3 | Proiecte de reparații, consolidări, lucrări de întreținere și conservare ale monumentelor din colecția în aer liber                                                                                                                                                                                                     | 100.000 |
| 7. | Programul de achiziții muzeale                                   | Programul vizează extinderea secției în aer liber prin relocarea monumentelor provenite din achiziții sau donații și îmbogățirea colecției de obiecte prin achiziții sau donații; | 6 | Proiecte de cercetare a monumentelor selectate pentru achiziție/donație;<br>Proiecte de achiziție, demontare, transport, proiectare și reconstrucție a unor gospodării din Banat.<br>Proiecte de achiziție, demontare, transport, proiectare și reconstrucție a unor monumente de industrie tehnică populară din Banat. | 700.000 |
| 8. | Programul de investiții și modernizare a infrastructurii muzeale | Programul vizează dezvoltarea și modernizarea infrastructurii muzeului                                                                                                            | 6 | Proiecte și studii pentru dezvoltarea infrastructurii muzeale<br>Achiziții de dotări                                                                                                                                                                                                                                    | 400.000 |

2027

| Nr. crt. | Program                              | Scurtă descriere a programului                                                                                                                         | Nr. proiecte în cadrul programului | Denumirea proiectelor                                                                                                                                                                                                  | Bugetul prevăzut pe program (lei) |
|----------|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| 1.       | Programul expozițional               | Programul este menit să îmbunătățească permanent oferta muzeală prin aplicarea de metode curatoriale moderne.                                          | 6                                  | Proiecte de îmbunătățire a expozițiilor de bază<br>Proiecte pentru realizarea de expoziții temporare<br>Proiecte de realizare a unor expoziții itinerante                                                              | 200.000                           |
| 2.       | Programul artistic și de spectacole  | Programul are ca scop atragerea unui public mai larg către muzeu prin derularea de evenimente proprii sau în parteneriat cu alte organizații           | 12                                 | Târgul meșterilor populari<br>Noaptea Muzeelor<br>Festival de reconstituire istorică<br>Festival de muzică tradițională<br>Festival de gastronomie bănățeană<br>Evenimente dedicate valorificării patrimoniului muzeal | 600.000                           |
| 3.       | Programul de educație muzeală        | Program centrat pe educația pro-patrimoniu care promovează patrimoniul material și imaterial din zona Banatului, resuscitează meșteșuguri tradiționale | 5                                  | Proiect de promovare a arhitecturii rurale din Banat<br>Muzeul și școala<br>Workshopuri de meșteșuguri și ocupații tradiționale<br>Atelier de gastronomie                                                              | 100.000                           |
| 4.       | Programul de voluntariat             | Program destinat atragerii de voluntari cu scopul întăririi relației cu comunitatea locală.                                                            | 1                                  | Voluntariat la MSBT                                                                                                                                                                                                    | 50.000                            |
| 5.       | Programul științific și de cercetare | Programul vizează cu prioritate extinderea cercetărilor științifice de teren în arealul Banatului, digitalizarea și valorificarea rezultatelor.        | 6                                  | Campanii de cercetare etnografică de teren<br>Simpozion de istorie și etnografie anual                                                                                                                                 | 150.000                           |

|    |                                                                  |                                                                                                                                                                                   |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |         |
|----|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|    |                                                                  |                                                                                                                                                                                   |    | Publicația anuală „Memoria satului românesc”                                                                                                                                                                                                                                                                            |         |
| 6. | Programul de întreținere și conservare                           | Programul este destinat întăririi capacității de intervenție asupra colecțiilor mobile și imobile existente                                                                       | 3  | Proiecte de reparații, consolidări, lucrări de întreținere și conservare ale monumentelor din colecția în aer liber                                                                                                                                                                                                     | 100.000 |
| 7. | Programul de achiziții muzeale                                   | Programul vizează extinderea secției în aer liber prin relocarea monumentelor provenite din achiziții sau donații și îmbogățirea colecției de obiecte prin achiziții sau donații; | 10 | Proiecte de cercetare a monumentelor selectate pentru achiziție/donație;<br>Proiecte de achiziție, demontare, transport, proiectare și reconstrucție a unor gospodării din Banat.<br>Proiecte de achiziție, demontare, transport, proiectare și reconstrucție a unor monumente de industrie tehnică populară din Banat. | 800.000 |
| 8. | Programul de investiții și modernizare a infrastructurii muzeale | Programul vizează dezvoltarea și modernizarea infrastructurii muzeului                                                                                                            | 5  | Proiecte și studii pentru dezvoltarea infrastructurii muzeale<br>Achiziții de dotări                                                                                                                                                                                                                                    | 300.000 |

## 2028

| Nr. crt. | Program                | Scurtă descriere a programului                          | Nr. proiecte în cadrul programului | Denumirea proiectelor                           | Bugetul prevăzut pe program (lei) |
|----------|------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------------------------|
| 1.       | Programul expozițional | Programul este menit să îmbunătățească permanent oferta | 4                                  | Proiecte de îmbunătățire a expozițiilor de bază | 200.000                           |

|    |                                        |                                                                                                                                                        |    |                                                                                                                                                                                                                        |         |
|----|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|    |                                        | muzeală prin aplicarea de metode curatoriale moderne.                                                                                                  |    | Proiecte pentru realizarea de expoziții temporare<br>Proiecte de realizare a unor expoziții itinerante                                                                                                                 |         |
| 2. | Programul artistic și de spectacole    | Programul are ca scop atragerea unui public mai larg către muzeu prin derularea de evenimente proprii sau în parteneriat cu alte organizații           | 10 | Târgul meșterilor populari<br>Noaptea Muzeelor<br>Festival de reconstituire istorică<br>Festival de muzică tradițională<br>Festival de gastronomie bănățeană<br>Evenimente dedicate valorificării patrimoniului muzeal | 550.000 |
| 3. | Programul de educație muzeală          | Program centrat pe educația pro-patrimoniu care promovează patrimoniul material și imaterial din zona Banatului, resuscitează meșteșuguri tradiționale | 6  | Proiect de promovare a arhitecturii rurale din Banat<br>Muzeul și școala<br>Workshopuri de meșteșuguri și ocupații tradiționale<br>Atelier de gastronomie                                                              | 150.000 |
| 4. | Programul de voluntariat               | Program destinat atragerii de voluntari cu scopul întăririi relației cu comunitatea locală.                                                            | 1  | Voluntariat la MSBT                                                                                                                                                                                                    | 50.000  |
| 5. | Programul științific și de cercetare   | Programul vizează cu prioritate extinderea cercetărilor științifice de teren în arealul Banatului, digitalizarea și valorificarea rezultatelor.        | 10 | Campanii de cercetare etnografică de teren<br>Simpozion de istorie și etnografie anual<br>Publicația anuală „Memoria satului românesc”                                                                                 | 150.000 |
| 6. | Programul de întreținere și conservare | Programul este destinat întăririi capacității de intervenție asupra colecțiilor mobile și imobile existente                                            | 4  | Proiecte de reparații, consolidări, lucrări de întreținere și conservare ale monumentelor din colecția în aer liber                                                                                                    | 200.000 |

|    |                                                                  |                                                                                                                                                                                   |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |           |
|----|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 7. | Programul de achiziții muzeale                                   | Programul vizează extinderea secției în aer liber prin relocarea monumentelor provenite din achiziții sau donații și îmbogățirea colecției de obiecte prin achiziții sau donații; | 10 | Proiecte de cercetare a monumentelor selectate pentru achiziție/donație;<br>Proiecte de achiziție, demontare, transport, proiectare și reconstrucție a unor gospodării din Banat.<br>Proiecte de achiziție, demontare, transport, proiectare și reconstrucție a unor monumente de industrie tehnică populară din Banat. | 1.000.000 |
| 8. | Programul de investiții și modernizare a infrastructurii muzeale | Programul vizează dezvoltarea și modernizarea infrastructurii muzeului                                                                                                            | 5  | Proiecte și studii pentru dezvoltarea infrastructurii muzeale<br>Achiziții de dotări                                                                                                                                                                                                                                    | 300.000   |

## 2029

| Nr. crt. | Program                             | Scurtă descriere a programului                                                                                | Nr. proiecte în cadrul programului | Denumirea proiectelor                                                                                                                                     | Bugetul prevăzut pe program (lei) |
|----------|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| 1.       | Programul expozițional              | Programul este menit să îmbunătățească permanent oferta muzeală prin aplicarea de metode curatoriale moderne. | 5                                  | Proiecte de îmbunătățire a expozițiilor de bază<br>Proiecte pentru realizarea de expoziții temporare<br>Proiecte de realizare a unor expoziții itinerante | 200.000                           |
| 2.       | Programul artistic și de spectacole | Programul are ca scop atragerea unui public mai larg către muzeu prin                                         | 14                                 | Târgul meșterilor populari<br>Noaptea Muzeelor<br>Festival de reconstituire istorică                                                                      | 600.000                           |



|    |                                        |                                                                                                                                                                                   |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |           |
|----|----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|    |                                        | derularea de evenimente proprii sau în parteneriat cu alte organizații                                                                                                            |   | Festival de muzică tradițională<br>Festival de gastronomie bănățeană<br>Evenimente dedicate valorificării patrimoniului muzeal                                                                                                                                                                                          |           |
| 3. | Programul de educație muzeală          | Program centrat pe educația pro-patrimoniu care promovează patrimoniul material și imaterial din zona Banatului, resuscitează meșteșuguri tradiționale                            | 5 | Proiect de promovare a arhitecturii rurale din Banat<br>Muzeul și școala<br>Workshopuri de meșteșuguri și ocupații tradiționale<br>Atelier de gastronomie                                                                                                                                                               | 200.000   |
| 4. | Programul de voluntariat               | Program destinat atragerii de voluntari cu scopul întăririi relației cu comunitatea locală.                                                                                       | 1 | Voluntariat la MSBT                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 50.000    |
| 5. | Programul științific și de cercetare   | Programul vizează cu prioritate extinderea cercetărilor științifice de teren în arealul Banatului, digitalizarea și valorificarea rezultatelor.                                   | 5 | Campanii de cercetare etnografică de teren<br>Simpozion de istorie și etnografie anual<br>Publicația anuală „Memoria satului românesc”                                                                                                                                                                                  | 100.000   |
| 6. | Programul de întreținere și conservare | Programul este destinat întăririi capacității de intervenție asupra colecțiilor mobile și imobile existente                                                                       | 5 | Proiecte de reparații, consolidări, lucrări de întreținere și conservare ale monumentelor din colecția în aer liber                                                                                                                                                                                                     | 200.000   |
| 7. | Programul de achiziții muzeale         | Programul vizează extinderea secției în aer liber prin relocarea monumentelor provenite din achiziții sau donații și îmbogățirea colecției de obiecte prin achiziții sau donații; | 5 | Proiecte de cercetare a monumentelor selectate pentru achiziție/donație;<br>Proiecte de achiziție, demontare, transport, proiectare și reconstrucție a unor gospodării din Banat.<br>Proiecte de achiziție, demontare, transport, proiectare și reconstrucție a unor monumente de industrie tehnică populară din Banat. | 1.000.000 |

|    |                                                                  |                                                                        |   |                                                                                      |         |
|----|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|---|--------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 8. | Programul de investiții și modernizare a infrastructurii muzeale | Programul vizează dezvoltarea și modernizarea infrastructurii muzeului | 5 | Proiecte și studii pentru dezvoltarea infrastructurii muzeale<br>Achiziții de dotări | 300.000 |
|----|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|---|--------------------------------------------------------------------------------------|---------|

**\*3) Bugetul alocat pentru programul minimal.**

- Bugetul alocat pentru anul 2026: 2.250.000 lei
- Bugetul alocat pentru anul 2027: 2.300.000 lei
- Bugetul alocat pentru anul 2028: 2.600.000 lei
- Bugetul alocat pentru anul 2029: 2.650.000 lei

Buget total alocat pentru programul minimal în perioada de management 2026-2029: 9.800.000 lei